

Nr 289.

Av herr **Gustafson** i Dädesjö m. fl., *angående anordnande av kortare statsunderstödda kurser inom den nuvarande folkhögskoleorganisationens ram.*

Enligt gällande folkhögskolestadga utgår statsanslag till huvudkurs och kvinnlig kurs jämte förekommande parallellkurser vid folkhögskolan med belopp, som i huvudsak motsvarar lärarlönerna. Till behövande elever vid dessa kurser utgå statsstipendier upp till 45 kr. per månad.

Elevfrekvensen vid landets folkhögskolor har under senare år visat en ständigt stegrad tendens. Folkhögskolan har sålunda numera av den allmänna uppfattningen erkänts som en nyttig och nödvändig form för meddelandet av den medborgarbildning vårt demokratiska samhälle måste ge åt vår ungdom. Detta till trots utgöra de ungdomar, som ha tillfälle att genomgå någon av folkhögskolans ordinarie kurser, blott en ringa procent av alla dem, som man skulle önska bli delaktiga av denna förmån. Orsakerna härtill skola här icke diskuteras. De äro företrädesvis av ekonomisk natur. Den knappa tillgången på arbetskraft inom lanthemmen utesluter ofta en halvårslång bortovaro från hemmet, särskilt under jordbruksarbetets högsäsong. Förvärvsarbetet inom industrien eller andra yrken bereder enahanda svårigheter. Det förefaller oss som om möjligheter borde beredas ett betydligt större antal än nu att under kortare kurser, exempelvis på en vecka upp till en månad, komma under folkhögskolans fostrande inflytande och där höja sin kunskapsnivå. Sådana kortare kurser inom den nuvarande organisationens ram skulle utan större svårigheter kunna anordnas, enär folkhögskolornas lokaler och lärarkrafter mångenstädes icke på ett fullt effektivt sätt utnyttjas.

Syftet härmed är att bereda större frihet för folkhögskolorna att i egen regi med statsbidrag till lärarlöner och statsstipendier till behövande elever anordna kortare kurser i aktuella ämnen, vilka kurser skulle bidra till en mera kontinuerlig undervisning under hela läsåret. Om man lyckas att vid sådana kurser samla större skaror av ungdom skulle detta säkert medföra en god propaganda för de ordinarie längre kurserna, samtidigt som de starkt skulle främja de syften som innefattas i folkhögskolestadgans § 1.

Vi hemställa med anledning härav,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning om under vilka omständigheter och villkor kortare

statsunderstödda kurser skulle kunna anordnas inom den nuvarande folkhögskoleorganisationens ram jämte möjlighet till statsstipendier för behövande elever vid dessa kurser.

Stockholm den 22 januari 1944.

Hjalmar Gustafson,

Dädesjö.

C. Oscar Nolin.

Victor J. Mattsson.
